

rijksuniversiteit
groningen

Persbericht

Rijksuniversiteit Groningen / 8 februari 2021

EMBARGO TOT DINSDAG 09-02-2021, 15:00 uur

Aardbevingsproblematiek maakt systeemslachtoffers

Bewoners in het gaswinningsgebied in Groningen met een lange schade­geschiedenis houden een gezondheidsachterstand. Er is een groep ‘systeemslachtoffers’ ontstaan die ondanks jarenlange schade- en versterkingstrajecten nog geen passende oplossing krijgt. Sommigen van hen kiezen voor een verhuizing om de ‘gaswinningsellende’ te ontvluchten. Gemeenten kunnen veel doen om buurten en dorpen toch leefbaar te houden. Dit concluderen dr. Katherine Stroebe en prof. dr. Tom Postmes van de Rijksuniversiteit Groningen op basis van het meest recente Gronings Perspectief onderzoek in opdracht van de Nationaal Coördinator Groningen.

In het onderzoek stonden verschillende vragen centraal: Welke impact hebben schade en versterking op gezondheid, veiligheid en vertrouwen van bewoners? Hoe ontwikkelt de sociale cohesie van dorpen en buurten zich door de tijd heen?

Systeemslachtoffers en een generieke aanpak

De gaswinningsproblematiek kent een aanzienlijke groep systeemslachtoffers: bewoners die al vele jaren schade hebben en zich daardoor al lange tijd gedupeerd voelen. Deze groep heeft een forse gezondheidsachterstand die zich uit in psychische en lichamelijke klachten. Schade en versterkingsprocedures zijn vaak generiek: instanties bedienen een grote groep. Chronisch gedupeerden krijgen hierdoor niet de aandacht die ze nodig hebben. Stroebe: “Een bewoner vertelt dat ze sinds 2014 schade heeft en in afwachting is van haar vierde schadeafwikkeling. Ze voelt zich onveilig omdat er nooit onderzoek is gedaan naar de fundering van haar huis. Ook is ze bang dat ze opnieuw een schadeproces door moet als er weer een beving komt. Wij raden aan om de procedures dusdanig in te richten dat je maatwerk voor dergelijke groepen bewoners kan bieden. Pas dan kunnen ze weer door met hun leven.”

Afstand nemen uit wanhoop

De gaswinningsproblematiek is voor sommige bewoners zo ellendig dat ze er afstand van moeten nemen: ze melden geen schade meer of ze verhuizen. Dit komt naar voren in interviews met 14 bewoners, die ook in 2017 waren geïnterviewd. Stroebe: “De toename in machteloosheid valt sterk op: Bewoners willen niet meer op deze voet verder. Ze zijn het gevecht met instanties zat. Voor sommigen is de situatie zo onhoudbaar geworden dat ze zijn verhuisd om er eindelijk vanaf te zijn.

Ze beschrijven het als een vlucht. Dit zien we voor het eerst in de jaren dat we deze mensen volgen”.

Goede interactie met gemeenten is cruciaal voor dorpen en buurten

Focusgroepen in vier dorpen en buurten laten zien dat gemeenten een zeer belangrijke rol spelen bij het bevorderen van sociale cohesie in dorpen en buurten. Daar waar bewoners als een volwaardige partner aan tafel zitten, zijn in korte tijd grote verbeteringen mogelijk. In dorpen waar bewoners zich geminacht voelen door de gemeente loopt de samenwerking met instanties en soms ook tussen bewoners spaak. Stroebe: “Dit onderzoek laat zien hoe belangrijk het is dat gemeenten actief bezig blijven om sociale cohesie te bevorderen.”

Over Gronings Perspectief

Gronings Perspectief is een samenwerking tussen de Rijksuniversiteit Groningen, de GGD Groningen en het Sociaal Planbureau Groningen. De onderzoekers worden bijgestaan door een begeleidingscommissie met gemeenten, GGD, Groninger Bodembeweging, Groninger Gasberaad, Nationaal Coördinator Groningen, Provincie Groningen, Veiligheidsregio Groningen, Vereniging Groninger Dorpen en wetenschappelijke experts.

Het team van dr. Stroebe en prof. dr. Postmes onderzoekt sinds 2016 gezondheid, veiligheidsgevoel en toekomstperspectief van inwoners van alle gemeenten in het gaswinningsgebied, in opdracht van de Nationaal Coördinator Groningen. Een panel Groningers vult periodiek een vragenlijst in over veiligheid, gezondheid en toekomstperspectief. Alle bevindingen van Gronings Perspectief worden gepubliceerd op groningsperspectief.nl

Noot voor de pers:

Het onderzoeksrapport is onder embargo te downloaden via [deze link](#). Daarna is het beschikbaar op <https://www.groningsperspectief.nl/eindrapport-gronings-perspectief-fase2> Daarnaast vindt u uiteraard meer achtergrondinformatie op groningsperspectief.nl

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met (10)(2e) plaatsvervangend woordvoerder van de RUG, e-mail: (10)(2e) [@rug.nl](mailto: @rug.nl), tel.nr. (10)(2e)

Redactie

Afdeling Communicatie - Woordvoering / Postbus 72, 9700 AB Groningen / 050-363 44 44
/ communicatie@rug.nl / www.rug.nl

Rijksuniversiteit Groningen

De [Rijksuniversiteit Groningen](http://www.rug.nl) is een mondiaal georiënteerde research universiteit met 11 faculteiten, geworteld in Groningen, met een vestiging in Leeuwarden. Bevindt zich op [diverse ranglijsten](#) in de top 100. Is geliefd bij studenten (35.000) en medewerkers (6.500) uit binnen- en buitenland. Zij worden uitgedaagd het beste uit zichzelf te halen; talent krijgt de ruimte, kwaliteit staat centraal. De RUG werkt actief samen met maatschappelijke partners en profileert zich op [Healthy Ageing](#), [Energy](#) en